

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Szegedi Ítéltábla dr. Sonkoly Judit ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** alatti lakos felperesnek - dr. Szatmári Norbert ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** alatti lakos I. r., és **II.rendű alperes neve (címe)** alatti lakos II. r. alperes ellen életjáradéki szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2009. szeptember 28. napján kelt 5.P.20.054/2009/45. számú ítélete ellen a felperes részéről 48. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben, az alábbiak szerint megváltoztatja.**

Elrendeli a ... hrsz. alatt nyilvántartott, **perbeli ingatlan** tulajdoni lapjára a II.r. alperes (...) javára bejegyzett 2/4 arányú tulajdonjog, továbbá a felperes (...) javára bejegyzett életjáradéki jog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom törlését érvénytelenség jogcímén és egyidejűleg a felperes (...) 2/4 arányú tulajdonjogának visszajegyzését eredeti állapot helyreállítása jogcímén.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az II.r. alperesnek 1.500.000.- (egymillió-ötszázezer) Ft-ot.

Megkeresi a ... Körzeti Földhivatalt, hogy 1.500.000.- Ft felperes általi kifizetésének igazolását követően a fenti változásokat vezesse át a **perbeli** ingatlan tulajdoni lapján.

- 2 -

A felperes által az I.r. alperesnek fizetendő perköltség összegét 21.000.- (huszonegyezer) Ft-ra, az általa fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét pedig 24.000.- (huszonnégyezer) Ft-ra leszallítja.

Kötelezi a II.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 120.000.- (egyszázhuszezer) Ft elsőfokú perköltséget.

Köteles a II.r. alperes az illetékes állami adóhatóság külön felhívására megfizetni a Magyar Államnak 120.000.- (egyszázhuszezer) Ft elsőfokú eljárási illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperesnek 12.000.- (tizenkettőezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a II.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 60.000.- (hatvanezer) Ft másodfokú perköltséget.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 144.000.- Ft másodfokú eljárási illetékből az II.r. alperes 120.000.- (egyszázhuszezer) Ft-ot köteles megfizetni az illetékes állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak, míg az ezt meghaladó 24.000.- (huszonnégyezer) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS :

A peres felek rokoni kapcsolatban állnak egymással. A felperes 2003. december 2-án közjegyzői okiratba foglalt "általános meghatalmazást" adott unokaöccsének, az I. r. alperesnek arra, hogy a közszolgáltatók, pénzüzetek, illetve pontosan nem nevesített szervek, személyek előtt teljes körűen képviselje, nevében és helyette eljárva jognyilatkozatot tegyen, szerződést kössön, kötelezettséget vállaljon, pénzt kifizessen, átvegyen. A meghatalmazás a kiállításától számított 2 évig volt érvényes.

Az I. r. alperes a felperes nevében és képviselőként eljárva 2005. november 15-én életjáradéki szerződést kötött fiával, a II. r. alperessel. Ennek tartalma szerint a felperes a II. r. alperessel közös tulajdonát képező **perbeli** (lakóház, udvar, gazdasági épület megjelölésű) ingatlanon fennálló 2/4 tulajdoni illetőségét a II. r. alperesre ruházta át, ennek fejében a II. r. alperes vállalta, hogy 2006. január 1. napjától minden hónap 15. napjáig előre esedékesen 30.000.-Ft életjáradékot fizet a felperesnek, illetve amennyiben ez szükséges, számára személyes gondoskodást nyújt. Rögzítették továbbá a felek, hogy a felperest az ingatlan kizárólagos használata élete végéig megilleti.

- 3 -

Pf.II.20.658/2009/14. szám

Az I. r. alperes vállalt fizetési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, az ez ideig általa teljesített 1.500.000.- Ft-ot azonban a felperes nem használta fel, az elkülönített számlán hiánytalanul rendelkezésre áll. A földhivatal a szerződés alapján bejegyezte az

ingatlan-nyilvántartásba II. r. alperes tulajdonjogát, valamint a felperes javára szóló életjáradéki jogot, továbbá elidegenítési és terhelési tilalmat.

A földhivatali bejegyző határozat ellen a felperes fellebbezéssel élt, majd az életjáradéki szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt pert kezdeményezett a II. r. alperes ellen a ... Városi Bíróság előtt arra hivatkozva, hogy az életjáradéki szerződés megkötéséről nem volt tudomása, az tévedés eredménye. Utóbb keresetétől elállt azzal, hogy a szerződés megszüntetése iránt peren kívül kíván intézkedni. Erre figyelemmel a bíróság a pert megszüntette. Ezt követően a felperes testvére, **személy-1** a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt újfent pert indított, keresetét a ... Városi Bíróság - perbeli legitimáció hiányában - ítéletével elutasította.

A ... Városi Bíróság 7.P.20.022/2007/7. számú ítéletével a felperest cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezte, részére a ... gyámhivatal a 2007. június 20. napján kelt határozatával gondnokul **/felperesi gondnok neve/-t** rendelte ki, aki a felperes vagyonának felleltározása során szerzett tudomást az életjáradéki szerződésről.

A felperes - gondnoka útján - a 2008. december 29. napján előterjesztett kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az életjáradéki szerződés a Ptk. 210. §-a szerint érvénytelen, mivel a szerződésben rögzített nyilatkozatot nem tette meg, annak minden lényeges körülményét illetően tévedésben volt, azt nem is ismerte. Előadta, hogy nyugellátása tartási költségeit fedezte, az életjáradékra nem volt szüksége, gondozását testvére látta el. A teljes körű elszámolás mellett kérte az eredeti állapot helyreállítását. Érvéle szerint gondnoka a kijelölő határozat kézhezvételét követően került abba a helyzetbe, hogy felismerje a megtámadási okot, így a szerződést a jogszabályban előírt határidőn belül támadta meg. Másodlagosan a szerződés semmisségére hivatkozott, állítva, hogy az jóerkölcsbe ütközik, mivel a jóhiszeműség és tisztesség követelményeivel ellentétes. Harmadsorban arra alapította keresetét, hogy a szerződéshez jóváhagyását nem adta, ezért - a semmisség megállapíthatóságának hiányában - a Ptk. 215. § (1) bekezdésében foglaltak alapján van helye az eredeti állapot helyreállításának.

Az alperesek elsődlegesen a per megszüntetését kérték. Védekezésük szerint a felperes a megtámadásra nyitva álló határidőt elmulasztotta, a szerződésről ugyanis legkésőbb 2005. december 29-én tudomást szerzett, így azt 2006. december 29. napjáig támadhatta volna meg. Utaltak továbbá arra, hogy a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti perben a felperes a keresetétől elállt, ezzel a megtámadási jogáról lemondott. Érdemi ellenkérelmük a kereset elutasítására irányult, hangsúlyozva, hogy a szerződés a felperes akaratából és érdekeinek megfelelően jött létre.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak 312.000.-Ft eljárási illetéket, míg az I. r. alperesnek 50.000.-Ft perköltséget. Határozatának indokolása szerint a megtámadási határidő anyagi jogi jellegű, annak elmulasztása alapján a per megszüntetésének nincs helye, a határidő túllépése a per érdemi elbírálása körében értékelendő. A jogvita érdemét illetően kifejtette, hogy a felperes gyermektelen, idős személy, aki napi szükségletei ellátásában segítségre

szorul. Ezt pillanatnyilag idős testvére oldja meg, azonban hosszú távon a felperes számára szükségessé váló gondozás költségeit biztosítani kell, amire az életjáradék összegét alkalmasnak ítélte. Rámutatott, hogy miután a szerződés alapján a felperest az ingatlan birtoklása és használatának joga továbbra is megilleti, - valamennyi körülmény mérlegelése alapján - a szerződés a felperes érdekeivel összhangban áll, így az a jóerkölcsöt nem sérti. Osztotta a megtámadási határidő elmulasztására vonatkozó alperesi álláspontot, ugyanakkor kifejtette, hogy jogszabály tiltó rendelkezése hiányában nem volt akadálya annak, hogy az életjáradéki szerződést a felperes helyett és nevében az I. r. alperes kösse meg a részére adott meghatalmazás alapján, s mivel nem találta bizonyítottnak, hogy az ügyletkötő I. r. alperes tévedésben volt a szerződés lényeges tartalmát illetően, az erre alapított kereseti követelést alaptalannak ítélte. Hangsúlyozta, hogy a szerződő fél maga a felperes volt, azaz nem olyan harmadik személy, akinek a beleegyezésétől a szerződés létrejötte függött, ezért a Ptk. 215.§-ának alkalmazására nem látott lehetőséget.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése, további bizonyítás lefolytatása érdekében új eljárás lefolytatása és új határozat meghozatala, másodlagosan az ítélet megváltoztatása és a keresetének helytadó döntés meghozatala iránt. Pontosított kereseti kérelmében kérte a perbeli ingatlan vonatkozásában a II. r. alperes javára bejegyzett tulajdonjog törlését, és a felperes tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartásba való visszajegyzését. Egyidejűleg vállalta, hogy a II. r. alperes által teljesített életjáradék összegét visszafizeti, azt 1.500.000,- Ft-ban jelölte meg. Fellebbezése indokaként változatlanul állította, hogy a szerződés jóerkölcsbe ütközik, a szerződéskötésről nem tudott, az életjáradékra nem szorul rá, a szerződés nem szolgálja az érdekeit, az a tisztesség és jóhiszeműség követelményeivel ellentétes. A szerződés semmissége megállapításának hiányában a Ptk. 215. § (1) bekezdésében foglalt alkalmazását kérte. E tekintetben előadta, hogy szerződést egyáltalán nem kívánt kötni, az I. r. alperes az ő jóváhagyása nélkül szerződéses nyilatkozatot joghatályosan nem tehetett, ezért a szerződés érvényesen nem jött létre, így a szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményeit kell alkalmazni. A fellebbezési eljárás során a I. r. alperessel szemben előterjesztett és tűrésre irányuló kereseti kérelmétől elállt.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Fenntartották az általuk az elsőfokú eljárás során előadottakat, kiemelve, hogy az I. r. alperes érvényes és hatályos közokiratba foglalt általános meghatalmazás alapján a felperes érdekében kötötte az életjáradéki szerződést, annak utólagos jóváhagyása szükségtelen volt, ezért a Ptk. 215. §-ában

- 5 -

Pf.II.20.658/2009/14. szám

foglaltak alkalmazására nem kerülhet sor. Hangsúlyozták, hogy a II. r. alperes a járadékfizetési kötelezettségének mindvégig maradéktalanul eleget tett, az életjáradék összege pedig alkalmas volt a felperes számára szükségessé váló gondozási költségek fedezésére. Az életjáradéki szerződés a jogszabályi rendelkezéseknek minden tekintetben megfelel, az a tisztesség és jóerkölcs követelményeivel nem ellentétes, ezáltal érvényes. Állították, hogy a II. r. alperes mindösszesen 1.645.000,- Ft-ot teljesített életjáradék címén,

ebből 145.000,- Ft-ot az I. r. alperes utalt át a felperesnek a peres eljárással kapcsolatos ügyvédi költségek fedezése céljából.

Az I. r. alperes a felperes őt érintő keresetétől való elállásához nem járult hozzá, a személyesen előterjesztett ellenkérelmében részletesen kifejtette álláspontját a felperes gondnokának eljárásáról, magatartásáról és arról, hogy a gondnok a felperest milyen ellátásban részesíti.

A fellebbezés **túlnyomó részben alapos.**

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt a felek által sem vitatott tényt, hogy a felperes általános meghatalmazást adott az I. r. alperesnek arra, hogy őt különböző szervek, személyek előtt képviselje, helyette és nevében jognyilatkozatokat tegyen, amely nyilvánvalóan azt a célt szolgálta, hogy az időskorú felperes helyett a mindennapi életben felmerülő teendőket az I. r. alperes lássa el, ezáltal az ügyintézés feladatait átvállalva a felperes életét megkönnyítse. Kétségtelen, hogy az általános meghatalmazás alapján a felperes helyett és nevében az I. r. alperes szerződést, így életjáradéki szerződést is köthetett, amely a Ptk. 200. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelt, jogszabályba nem ütközött. Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor a szerződés jóerkölcsbe ütközését nem ítélte megállapíthatónak.

A szerződéses szabadság nem korlátlan, a törvény nem fogadja el érvényesnek azokat a szerződéseket, amelyek nem ütköznek ugyan kifejezett jogszabályi rendelkezésbe, de a jóerkölcs követelményeivel ellentétesek. A jóerkölcsbe ütközés a társadalom általános értékítéletét, a magánautonómiának a társadalmi közmegegyezés által meghatározott korlátait, az általánosan elvárható magatartás zsinórmértékét fejezi ki (Legfelsőbb Bíróság 2003/2/956. számú elvi határozat). Jóerkölcsbe ütközőnek minősül az a szerződés, amelyet jogszabály ugyan nem tilt, de az azzal elérni kívánt cél, a vállalt kötelezettség jellege, vagy azért ellenszolgáltatás felajánlása, illetve a szerződés tárgya az általánosan elfogadott erkölcsi normákat nyilvánvalóan sérti, és ezáltal azt az általános társadalmi megítélés egyértelműen tisztességtelennek minősíti (BH. 2006/260/II., 2003/14/451.)

Tény, hogy az általános meghatalmazás keletkezésének időpontjában a felperes nem állt cselekvőképességet érintő gondnokság alatt, azzal maga is tisztában volt, hogy a hivatalos ügyek intézésében segítségre szorul, ezt igényelte is, az I. r. alperesben pedig oly mértékben megbízott, hogy gyakorlatilag valamennyi, az általános meghatalmazásban felsorolt tevékenység ellátását és teljes körű

- 6 -

képviselétét „átengedte” részére. Az erős bizalmi viszony kifejeződött abban is, hogy a meghatalmazás nem írta elő a felperes előzetes beleegyezésének beszerzését az I. r. alperes által a felperes nevében kötendő ügyletekhez, azaz a felperesben fel sem merült, hogy az I. r. alperes a meghatalmazás által biztosított jogokkal visszaél. Ilyen előzmények után kötött az I. r. alperes a felperes nevében saját fiával, a II. r. alperessel életjáradéki szerződést, amelynek tartalmából kitűnően a felperes az ingatlana tulajdonjogát a II. r. alperes által javára nyújtandó havi 30.000.-Ft életjáradék fejében átruházta, azzal, hogy az életjáradék elsődlegesen a mindennapi életvitele során felmerült költségek fedezését célozta. E szerződés a felperes érdekeit illetően kiemelt jelentőségűnek tekinthető, hiszen azon túl, hogy abban egyetlen vagyontárgya, az ingatlana tulajdonjogának átruházásáról rendelkezett, jövője biztosítása szempontjából az is alapvető fontosságú volt számára,

hogya az idős koránál és egészségi állapotánál fogva már elengedhetetlen napi szintű gondoskodást ki és milyen formában biztosítja számára. A peradatokból megállapíthatóan az I. r. alperes a szerződés megkötését megelőzően nem kérte ki a felperes véleményét arról, hogy kíván-e, s ha igen, kivel és milyen tartalmú szerződést kötni jövőbeli ellátására, mindennapi életvitelének segítésére, azt a per során maga sem állította, hogy a szerződéskötést, illetve annak szükségességét a felperessel megbeszélte volna. Nem merült fel peradat arra vonatkozóan sem, hogy az I. r. alperest ebben bármi akadályozta volna, így akkor járt volna el úgy, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, ha a szerződéskötést megelőzően a felperessel egyeztet arról, hogy kíván-e életjáradéki szerződést kötni, ha igen, kivel és milyen tartalommal. Ennek hiánya, továbbá az a nem vitatható körülmény, hogy az I. r. alperes a szerződést az általános meghatalmazásban meghatározott két éves időtartam letelte előtt két héttel kötötte, egyértelműen arra utal, hogy az I. r. alperesnek szándékában sem állt a felperessel a szerződéskötés tényét megbeszélni, gyakorlatilag a tudta és beleegyezése nélkül rendelkezett az ingatlan átruházásáról, az életjáradék teljesítéséről, annak összegszerűségéről. A peradatokból az is kétségtelenül megállapítható, hogy a felperes, mihamarabb tudomására jutott a szerződéskötés ténye, nyomban kezdeményezte annak felszámolását akként, hogy a szerződés érvénytelensége megállapítása iránt pert kezdeményezett. Ez pedig egyértelműen igazolja, hogy szerződéskötési szándéka nem volt. Nem változtat ezen a tényen az sem, hogy az érintett perben a felperes keresetétől elállt, nyilatkozata szerint ugyanis a szerződéskötés "tévedés" volt és kizárólag a családi kapcsolatra figyelemmel kívánt a szerződés megszüntetésére peren kívüli megoldást találni.

Nyilvánvaló, hogy a szerződéskötéssel az I. r. alperest az a cél vezette, hogy a felperes perbeli ingatlanon fennálló tulajdoni hányadát közeli hozzátartozója, a fia részére megszerezze, és ezzel elérje, hogy a résztulajdonát képező családi ház teljes egészében az ő és közvetlen családtagja tulajdonába kerüljön, ami ellentétes a jóhiszemű joggyakorlás követelményével, az általános társadalmi megítélés szerint is tisztességtelen és a jóerkölcsöt sérti.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy bár a II. r. alperes az életjáradéki szerződésben arra is kötelezettséget vállalt, hogy szükség esetén a felperesnek természetbeni tartást, ellátást is biztosít, ennek teljesítésére azonban a lakóhelyeik közötti jelentős távolságra tekintettel reális lehetőség nem volt. Lényeges, hogy a felperes a szerződéskötés időpontjában már 90 éves volt, életkoránál és egészségi állapotánál

- 7 -

Pf.II.20.658/2009/14. szám

fogva sokkal inkább igényelte a személyes gondoskodást, természetbeni eltartást, mint az életjáradék teljesítését, ezért nem osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját a tekintetben sem, hogy a szerződés a felperes érdekét szolgálta. Mindezek összegzéseként megállapítható, hogy a szerződés az általánosan elfogadott erkölcsi normákat nyilvánvalóan sérti, az az általános társadalmi megítélés szerint tisztességtelen, a II. r. alperes által elérni kívánt cél és az ügylet joghatása miatt jóerkölcsbe ütköző, ezáltal semmis (Ptk. 200. § (2) bekezdés).

Érvénytelen szerződés esetében a szerződéskötés előtt fennállott helyzetet kell visszaállítani (Ptk. 237. § (1) bekezdés). Ez a perbeli esetben egyfelől a II. r. alperes tulajdonjogának, valamint a felperes javára bejegyzett életjáradéki jog, továbbá

elidegenítési és terhelési tilalom ingatlan-nyilvántartásból való törlésével és a felperes tulajdonjogának visszajegyzésével, másfelől a felperes részére a II. r. alperes által teljesített életjáradék összegének visszafizetésével érhető el. Az eredeti állapot ennek megfelelő teljes körű helyreállítását nem akadályozza az a körülmény, hogy a II. r. alperes az általa az érvénytelen szerződés alapján teljesített szolgáltatás visszafizetése iránt nem terjesztett elő viszontkeresetet. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként az eredeti állapot helyreállítása ugyanis anyagi jogi szempontból egységes: a felperes akkor követelheti eredményesen a visszajáró szolgáltatást, ha egyben vállalja, hogy maga is visszatéríti a számára teljesített szolgáltatást. A keresete ugyan a javára szóló - és nem az őt terhelő - marasztalásra terjedhet csak ki, de a kereset (követelés) csak akkor lehet alapos, ha eleget tesz egyidejű visszaszolgáltatási kötelezettségének. A bíróság ezért a felperest - ha követelését az eredeti állapot helyreállítására alapítja - az alperes javára külön viszontkereset, ellenkérelem nélkül is a kapott szolgáltatás visszaadására kötelezheti (Összegző megállapítások a szerződés érvénytelensége iránti perek eljárásjogi összefüggéseihez - BDT. 2010/1. szám, Fórum rovat). A perbeli esetben nemcsak eljárásjogi, de tényleges akadálya sincs a szerződéskötés előtt fennállott helyzet visszaállításának, hiszen a felperes által szolgáltatott ingatlanra időközben harmadik személy nem szerzett jogosultságot, s a II. r. alperes által fizetett életjáradék összege is - elkülönített számlán - rendelkezésre áll. Ennek megfelelően az ítéletábra rendelkezett a II. r. alperes tulajdonjoga, továbbá a bejegyzett életjáradéki jog, elidegenítési és terhelési tilalom törlése, valamint a felperes tulajdonjoga ingatlan-nyilvántartási visszajegyzése iránt, míg a felperest a Pp. 217. § (1) bekezdése alapján 15 napos teljesítési határidő biztosítása mellett kötelezte a kapott szolgáltatás visszatérítésére. A II. r. alperes által teljesített életjáradék összegének meghatározása során a felperes által megjelölt 1.500.000,- Ft-ot fogadta el, amely a perrel érintett teljes időtartamra (2006. január 1-től 2010. február 28-ig) járó életjáradékot magában foglalja (50 hó x 30.000.-Ft) és a felperest ennek megfizetésére kötelezte. A felperes tagadásával szemben nem volt elfogadható az az alperesi állítás, miszerint további 145.000.-Ft-ot a II. r. alperes életjáradék címén fizetett meg, az I. r. alperes ugyanis a fellebbezési tárgyaláson arra hivatkozott, hogy ezt az összeget a felperes által indított per kapcsán felmerült ügyvédi költségek fedezése céljából utalta át részére, azaz saját nyilatkozata is cáfolta, hogy a teljesítés életjáradék jogcímén történt. A szerződés szerint az

- 8 -

életjáradék teljesítésére a II. r. alperes volt köteles, ehhez képest tisztázatlan volt, hogy miért az I. r. alperes nevében történt annak kiutalása, ennek következtében az sem határozható meg, hogy ez az összeg - amennyiben visszajár - kinek a javára térítendő meg. Lényeges, hogy jelen peres eljárás tárgya az érvénytelen életjáradéki szerződés jogkövetkezményeinek levonása, így a fentiekre is tekintettel nem képezheti vizsgálat és elszámolás tárgyát a vitatott 145.000.-Ft teljesítése.

A kölcsönös szolgáltatások esetén a felek egyidejű teljesítésre kötelesek azzal, hogy jelen esetben a felperes a megszabott határidőn belül a teljesítéssel elől járni köteles, figyelemmel arra, hogy tulajdonjoga csak a marasztalási összeg kifizetésének igazolását követően jegyezhető vissza az ingatlan-nyilvántartásba.

A kifejtettekre figyelemmel a felperes a II. r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelme kapcsán pernyertes lett, ezért módosul az elsőfokú eljárási illeték és perköltség viselésére vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezés is. A szerződés érvénytelenségéhez

kapcsolódó pertárgyérték 2.000.000.-Ft, amely alapján a II. r. alperes a pervesztességére tekintettel 120.000.-Ft elsőfokú perköltséget köteles megfizetni a felperesnek a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a/ pontja alapján, míg az ugyancsak 120.000.-Ft összegű elsőfokú eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 42. § (1) bekezdés a/ pontja és a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet (Kmr.) 13. § (2) bekezdése és a 15. § (1) és (2) bekezdése alapján köteles viselni.

Ezzel szemben a felperes alaptalanul kérte tűrésre kötelezni az I. r. alperest a szerződés érvénytelenségéből fakadó eredeti állapot helyreállítása kapcsán. E tekintetben a kereseti kérelmetől a fellebbezési eljárás során elállt (Pp. 157. § e/ pont, 160. § (1) bekezdés), a per megszüntetésére azonban az I. r. alperes elálláshoz való hozzájárulása hiányában nem volt mód. Erre figyelemmel a felperes az ezt érintő kereseti kérelme tekintetében pervesztesnek minősül, ezért köteles viselni az ehhez kapcsolódóan felmerülő elsőfokú perköltséget és eljárási illetéket. Az Itv. 39. § (3) bekezdés b/ pontja szerint a meg nem határozható pertárgyértékű követelés esetén felmerülő elsőfokú eljárási illeték összege 21.000.-Ft-ban, míg a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (5) bekezdése alapján az I. r. alperes jogi képviselőt ellátó ügyvéd munkadíja 24.000.-Ft-ban határozható meg, ezért az ítéltábla a felperes által az állam javára fizetendő eljárási illeték és az I. r. alperesnek járó perköltség összegét a fentieknek megfelelően módosította.

A kifejtettkre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének az I. r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelmet elutasító rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, egyebekben a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta.

A fellebbezési eljárás során a felperes az I. r. alperes vonatkozásában pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az I. r. alperes fellebbezési eljárásban felmerült - a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (5) bekezdése szerint meghatározott mértékű - költségei viselésére. A II. r. alperes tekintetében azonban a fellebbezés eredményesnek bizonyult, ezért a II. r. alperes a fent felhívott jogszabályi rendelkezések alapján köteles a pernyertes felperes másodfokú eljárásban felmerült költségei megfizetésére.

- 9 -

Pf.II.20.658/2009/14. szám

A fellebbezési eljárás során a felperes teljes személyes költségmentességben részesült, ezért a fellebbezési eljárási illetékről a pervesztességéhez igazodó eljárási illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése valamint a Kmr. 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli, míg a II. r. alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése és a Kmr. 13. § (2) bekezdése, 15. § (1) és (2) bekezdése alapján köteles a fellebbezési eljárási illeték pervesztességével arányos részének megfizetésére.

S z e g e d, 2010. március 3.

Dr. Szeghő Katalin sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró

